

PRZEBIERANIE (13) *sb n*

Pierwsze e oraz a jasne, drugie i końcowe e pochylone.

sg *N* przebiéranié (5); -é (1), -(e) (4). ◊ *G* przebiéraniã (2). ◊ *A* przebiérani(e) (2). ◊ *I* przebiéranim (2). ◊ *L* przebiéraniu (2).

Sł stp: przebieranie, przebiranie, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. przebrać.

1. *Wybieranie co lepszego spośród wielu, dzielenie na lepsze (lepszycy) i gorsze (gorszy), różnicowanie; wybiedzanie; delectus Modrz, Cn; electio, lectio, selectio Cn (11) :*

przebieranie wedle czego (1): TO też bez pochyby ná Rzeczpołpolitą należy/ áby męłtwá woiennego przednieyżych mieyć ábo zapłaty łakomłstwo nieubiegáło: á iżby było przebieránie wedle godności ofoby/ bez ktorey/ prozno fię kto ma łpodziwáć/ áby miał być w wadze v żołnierzow. *ModrzBaz* 114v.

W połączeniu szeregowym (1): odwodzi [św. *Jakub w swoim liście*] od wżego grzechu: ále miánowicie od przebiéránia w ofobách; od pomawiania y poładzánia drugich od waśni y rołtyrkow; od požądliwości y miłości światá *WujNT* 784.

Wyrażenia: »przebieranie miedzy czasy« (1): Co fię dotycze brákowánia y przebiéránia miedzy czáfy y pokármy/ nigdziey nam tego nierofkazano. *WujJudConf* 196.

»przebieranie w osobach, [w mężach]« [szyk *zmienny*] (2): BRácia moi/ nie z brákowánim ofob (*marg*) z przebiéránim w ofobách. (-) [*nolite in personarum acceptione*] mieyćie wiárę Páná náłzego IEfu Chriřtá chwálebnego. *WujNT Iac* 2/1, s. 784; [*WirzbGosp* C4].

»przebieranie pokarmow, [jedła], w pokarmach, miedzy pokarmy« [szyk 7:1] (6:1:1): *MurzNT* 13v *marg*; pánowanie łwoie [*papiaska stolica rzymska*] vmocniłá [...] Láty miłościwymy/ kiermáłzami/ odpułty/ przebiéránim pokármow/ obłudną tżyłtością/ Bułami/ tżyscem/ Anniwerłarzmi/ fáłzywymy cudámi *KrowObr* 242; Y Páweł ś. iáwnie nam to przebiéránie pokármow záleca/ gdy mowi: Acźci włzyłtkie rzeczy łą czyłte/ ále ten grzełzy/ ktory ich z pogorłzeniem požywa. *WujJud* 196v, 198; *WujJudConf* 196, 198; Nie winoć/ áni piwo/ áni mięfo pokála człowieká: ále złe vżywanie tych rzeczy (*marg*) Przebiéránie pokármow. (-) *WujNT* 151, Bbbbbbb; [pielgrzymowanie/ iedła przebiéránie/ ołtarzow/ kaplic y kościołow budowanie/ zwonow/ kielichow/ ornatow/ y inych rzeczy ku modlarłtwu wymyślonych/ kupowanie/ włzytko to v nich Chriřtułowie; poniewáż częgoby fię mieli dla prawdziwego Chriřtułá łpodziwáć/ tedy fię tego dla tych marnych rzeczy nadźiewáią *BudArt* b7v].

[»zbytnie przebieranie«: w mężach zbytnie przebiéránie/ czyni/ że druga [*córka*] domá zołtánie. *WirzbGosp* C4.]

Szereg: »brakowanie i (abo) przebieranie« (3): Tenże też Apołtoł zowie Dyabellką náuką brákowánia y przebiéránia pokármow. *WujJudConf* 198, 196; *WujNT* Bbbbbbb.

2. *Poruszanie (1) :*

Wyrażenie: »przebieranie języka« (1): [*Grekwie i Łacinnicy najdowali słowa*] które álbo iednákie będąc, różną rzecz káždé z nich znáczyło: álbo téż w wymawianiu łłow, iedné ledwie ná tchu człowieczym, drugie ná łámym bądź ćienkim y łubtelnym, bądź miáźłzym y grubym głołsie: trzećie ná

---

włałnym przebiéraniu ięzyká lámègo, álbo téż w otwiéraniu y w przywiéraniu warg záwiłły *JanNKar*
C3.

3. *Przerabianie surowca na gotowy produkt [czego] (1) : Lanificium – wełni przebieranie, y wigotiwowanie [!]. Calep 580a.*

Synonimy: 1. brakowanie, przebor, wybieranie, wybor.

Cf PRZEBIERAĆ

MN